

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz

SSN Krzysztof Strzelczyk (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa E. B. i L. B.

przeciwko „P.(...)” Spółce z o.o. w upadłości w G. (poprzednio "R.(...)" Spółka z o.o. w G.)

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 października 2008 r.,

na skutek kasacji strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 29 października 1999 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) podejmuje postępowanie**
- 2) uchyła wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 29 października 1999 r. oraz wyrok Sądu Okręgowego w G. z dnia 9 marca 1999 r. w punktach I (pierwszym) i III (trzecim) i w tym zakresie umarza postępowanie w sprawie**

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny w sprawie z powództwa E. i L. małż. B. przeciwko R.(...) Spółka z o.o. w G. o zapłatę, po rozpoznaniu apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 9 marca 1999 r., wyrokiem z dnia 29 października 1999 r. oddalił apelację, rozstrzygając o kosztach procesu jak w sentencji.

Od powyższego wyroku pozwany, występujący już pod firmą P.(...) Spółka z o.o. w G. w dniu 20 stycznia 2000 r. wniósł kasację. Zarzucając sądowi drugiej instancji obrazę przepisów prawa materialnego i prawa procesowego wniósł o uchylenie

zaskarżonego wyroku w całości i o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu., ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa.

Postanowieniem z dnia 13 marca 2000 r. Sąd Rejonowy w G. ogłosił upadłość pozwanego Przedsiębiorstwa Specjalistycznego Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. Z uwagi na powyższe Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 28 sierpnia 2000 r. zawiesił postępowanie w sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W okresie zawieszenia postępowania weszła w życie ustawa z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 13, poz. 98), która w miejsce dotychczasowej kasacji wprowadziła do Kodeksu postępowania cywilnego skargę kasacyjną, nadzwyczajny środek zaskarżenia, przysługujący od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji. W przepisach intertemporalnych ustawodawca określił skutki wejścia w życie nowej regulacji dla toczącego się postępowania przyjmując jako regułę zasadę bezpośredniego działania ustawy nowej, jednocześnie dopuszczając od niej wyjątek, w myśl którego do złożenia i rozpoznania kasacji od orzeczenia wydanego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a także do odmowy przyjęcia jej do rozpoznania, stosuje się przepisy dotychczasowe (art. 3 powołanej ustawy).

Dlatego w rozpoznawanej sprawie ma zastosowanie m.in. przepis art. 393¹⁶ k.p.c., obowiązujący do dnia wejścia w życie powołanej ustawy, tj. do dnia 6 lutego 2005 r., na podstawie którego Sąd Najwyższy, w wypadku gdy pozew ulega odrzuceniu albo istnieje podstawa do umorzenia postępowania, uchyla wydane w sprawie wyroki oraz odrzuca pozew lub umarza postępowanie. Z redakcji tego przepisu wynika, że umorzeniu podlega całe nie zakończone jeszcze postępowanie, nie zaś tylko pewien jego etap np. postępowanie kasacyjne.

Z uwagi na fakt ogłoszenia upadłości pozwanego, w niniejszej sprawie znajdzie zastosowanie art. 182¹ § 1 zdanie pierwsze k.p.c. , który stanowi podstawę umorzenia postępowania z tego powodu. Przepis ten dodany został ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 235, poz. 1699), która weszła w życie dnia 20 marca 2007 r. Regulując kwestie intertemporalne ustawodawca przyjął – w odniesieniu do art. 182¹ k.p.c. - zasadę bezpośredniego działania ustawy nowej, stanowiąc, że przepis ten stosuje się z dniem wejścia w życie ustawy (art. 4 ust. 3 ustawy zmieniającej).

Według art. 182¹ § 1 k.p.c., postępowanie w sprawie winno zostać umorzone, jeżeli ogłoszono upadłość obejmującą likwidację majątku pozwanego, a postępowanie dotyczy masy upadłości. Wprawdzie powołany przepis traktuje o upadłości obejmującej likwidację majątku pozwanego, zaś przedmiotowe postępowanie upadłościowe zostało wszczęte i toczy się w oparciu o przepisy rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 24 października 1934 r. Prawo upadłościowe (jedn. tekst: Dz. U. z 1991 r. Nr 118, poz. 512 ze zm.; zob. art. 540 Prawa upadłościowego i naprawczego z 2003 r.), które nie wyróżniały takiej kategorii postępowania upadłościowego, niemniej jednak, nie ulega wątpliwości, że art. 182¹ § 1 k.p.c. znajduje również zastosowanie do postępowań upadłościowych toczących się na podstawie Prawa upadłościowego z 1934 r. Jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 19 października 2007 r. (sygn. akt I CK 4/07 nie publ.), postępowanie upadłościowe, które toczyło się na podstawie przepisów rozporządzenia ukierunkowane było, co do zasady na likwidację majątku upadłego a ponadto w art. 543 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60, poz. 535 ze zm.) wyrażono regułę interpretacyjną, zgodnie z którą ilekroć w przepisach odrębnych była mowa o „postępowaniu upadłościowym”, rozumieć przez to należało postępowanie upadłościowe obejmujące likwidację majątku upadłego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy podjął zawieszone postępowanie a następnie na podstawie art. 393¹⁶ k.p.c. w zw. z art. 182¹ § 1 k.p.c. rozstrzygnął jak w sentencji.